

Gródek, 11 marca 2021 roku

Znak sprawy: OL.01.01-X/2020

Warmińsko-Mazurski Kurator Oświaty

Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 7/9

10-959 Olsztyn

WNIOSEK

Działając w imieniu Stowarzyszenia na rzecz Praworządności w Szkołach „Stowarzyszenie Umarłych Statutów” (dalej: „Stowarzyszenie”) i w interesie publicznym, na podst. art. 241 k.p.a. wnoszę o:

1) przeprowadzenie w ramach sprawowanego na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 910 ze zm., dalej: „u.p.o.”) nadzoru pedagogicznego kontroli legalności

**Statutu Szkoły Podstawowej nr 9 w Olsztynie z siedzibą przy ulicy Ludwika
Zamenhofska 14** (dalej odpowiednio: „Statut”, „Szkoła”),

2) wszczęcie z urzędu postępowania w sprawie uchylenia na podstawie art. 114 u.p.o. sprzecznych z prawem postanowień Statutu – w zakresie wynikłym z przeprowadzonej kontroli, o której mowa w pkt. 1 wniosku,

3) wydanie Dyrektorowi Szkoły zaleceń co do dostosowania Statutu do wymogów prawa – w zakresie wynikłym z przeprowadzonej kontroli, o której mowa w pkt. 1 wniosku.

UZASADNIENIE

Stowarzyszenie, realizując swoje cele statutowe, wnosi o podjęcie przez Kuratora Oświaty działań koniecznych do dostosowania Statutu do wymogów prawa, poprzez przeprowadzenie kontroli Statutu, a następnie uchylenie sprzecznych z prawem postanowień Statutu lub wydanie zaleceń w zakresie uzupełnienia braków formalnych Statutu. Jednocześnie Stowarzyszenie przedkłada argumentację przemawiającą za podjęciem ww. działań.

Poniżej Stowarzyszenie wskazuje kwestionowane co do legalności postanowienia Statutu, wnosząc o ich kontrolę i uchylenie na podst. art. 114 u.p.o. Jednocześnie, mając na względzie wyłącznie kasacyjny charakter kompetencji kuratora określonej w art. 114 u.p.o, Stowarzyszenie wnosi o wydanie Dyrektorowi Szkoły zaleceń dostosowania Statutu do wymogów prawa – w zakresie uzupełnienia braków wynikłych wskutek derogowania ze Statutu postanowień sprzecznych z prawem.

Kwestionowane postanowienie Statutu: § 53 ust. 1 pkt 3

„Dyrektor szkoły kieruje działalnością dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, a w szczególności: kształtuje twórczą atmosferę pracy, stwarza warunki sprzyjające podnoszeniu jej jakości: (...) wstrzymuje wykonanie uchwał rady pedagogicznej niezgodnych z prawem i zawiadamia o tym organ prowadzący i nadzorujący”

Mimo że na podstawie art. 71 u.p.o. dyrektor szkoły ma prawo wstrzymywać wykonanie niezgodnych z prawem uchwał rady pedagogicznej, to jednak uprawnienie to dotyczy jedynie zamkniętego katalogu uchwał określonego w art. 70 ust. 1 u.p.o., co nie zostało wyszczególnione w tym postanowieniu.

Wobec powyższego konieczne jest dostosowanie statutowej regulacji do wymogów prawa poprzez uchylenie wyżej wymienionego postanowienia.

Kwestionowane postanowienie Statutu: § 89 ust. 20

„Zachowanie uczniów w świetlicy, ich prawa i obowiązki określa Regulamin świetlicy. Regulamin świetlicy nie może być sprzeczny ze statutem szkoły”

Zgodnie z art. 98 ust. 1 pkt 17 u.p.o. prawa i obowiązki ucznia powinny znaleźć się w statucie, a nie w osobnym regulaminie, przyjmowanym w bliżej nieokreślonym trybie.

Wobec powyższego konieczne jest dostosowanie statutowej regulacji do wymogów prawa poprzez uchylenie wyżej wymienionego postanowienia i przeniesienie do Statutu tych postanowień Regulaminu świetlicy, które określają prawa i obowiązki ucznia.

Kwestionowane postanowienia Statutu: § 114 ust. 1 pkt. 13; § 118 ust. 7 pkt. 3-6; § 136 ust. 1 pkt. 1 lit. f tiret trzecie

„Każdy uczeń Szkoły Podstawowej nr 9 w Olsztynie ma obowiązek (...) przestrzegania zasad higieny osobistej, dbania o estetykę ubioru i wyglądu.”

„Na terenie szkoły niedozwolone jest: (...) noszenie dużych kolczyków; stosowanie makijażu; malowanie paznokci;”

„Kryteria oceniania zachowania uczniów klas IV - VIII: (...) wywiązywanie się z obowiązków ucznia (0-11pkt), uczeń: (...) przestrzega regulaminu dotyczącego szkolnego stroju ucznia (...) przestrzega ustaleń dodatkowych w/w regulaminu (1pkt): noszenie nakryć głowy, noszenie ubrań odkrywających brzuch, ramiona i dekolt, noszenie dużych kolczyków, stosowanie makijażu, malowanie paznokci, malowanie włosów i noszenie ekstrawaganckich fryzur, noszenie symboli związanych z przemocą i używkami,”

Zdaniem wnioskodawcy powyższe postanowienia mogą dawać zbyt szerokie pole do nadużyć, poprzez użycie nieostrych pojęć takich jak „estetyka ubioru i wyglądu” oraz „ekstrawaganckie fryzury”.

Ponadto zgodnie z art. 100 ust. 6 u.p.o. statut szkoły może regulować wyłącznie ubiór uczniów. Pojęcia „ubierania się” nie można interpretować rozszerzająco i rozumieć pod nim również „wyglądu ucznia”, w tym „fryzury”, zwłaszcza że w uzasadnieniu do projektu ustawy Prawo oświatowe projektodawca wskazał, iż „[w] zapisie dotyczącym przestrzegania zasad ubierania się uczniów na terenie szkoły, zrezygnowano z wyrażenia dotyczącego dbania o schludny wygląd, kierując się zgłaszanym w tej kwestii przez uczniów, rodziców i nauczycieli wątpliwościami dotyczącymi zakresu pojęcia »schludny«, jako bardzo szeroko rozumiany i nieprecyzyjny”¹. Jasno więc podkreślono, że statuty po wejściu w życie Prawa oświatowego nie mogą już określać zasad wyglądu uczniów. Podobne regulacje znajdują się też w § 4 ust. 4 lit. c, d, e, f regulaminu stroju jednolitego i także są bezprawne z wyżej wymienionych powodów.

Oprócz tego klauzula zawarta na końcu wspomnianego regulaminu, zdaniem wnioskodawcy daje zbyt szerokie pole do nadużyć. Zadaniem organu tworzącego prawo jest przewidzenie wszystkich ewentualności, aby uniknąć luk lub niepewnych sytuacji, wymagających doraźnego rozstrzygnięcia. Zdaniem wnioskodawcy można pokusić się o stwierdzenie, że szkoła w ten sposób wprowadziła u siebie coś na kształt prawa precedensowego.

Wobec powyższego konieczne jest dostosowanie statutowej regulacji do wymogów prawa poprzez uchylenie wyżej wymienionych postanowień.

Kwestionowane postanowienie Statutu: § 131 ust. 4 pkt 1 lit. g

„Ustala się następujące ogólne kryteria ocen: (...) ocenę celującą otrzymuje uczeń, który: (...) dzieli się z innymi wiedzą wykraczającą poza program danego przedmiotu nauczania.”

Powyższe postanowienie jest wprost sprzeczne z art. 44b ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 2020 poz. 1327 ze zm., dalej jako u.s.o.). Na mocy tego przepisu nauczyciel może oceniać tylko osiągnięcia edukacyjne przewidziane w podstawie programowej i programie nauczania, dlatego bezzasadne jest wymaganie od ucznia opanowania wiedzy wykraczającej poza te ramy, aby mógł on uzyskać ocenę celującą.

Wobec powyższego konieczne jest dostosowanie statutowej regulacji do wymogów prawa poprzez uchylenie wyżej wymienionego postanowienia.

Kwestionowane postanowienie Statutu: § 131 ust. 4 pkt 1 lit. h

¹ Rządowy projekt ustawy - Prawo oświatowe, VIII Kadencja, druk sejm. nr 1030, s. 187

„Ustala się następujące ogólne kryteria ocen: (...) ocenę celującą otrzymuje uczeń, który: (...) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych”

Powyższe postanowienie jest wprost sprzeczne z art. 44b ust. 3 pkt 1 u.s.o. Na mocy tego przepisu nauczyciel może oceniać tylko osiągnięcia edukacyjne przewidziane w podstawie programowej i programie nauczania, dlatego bezzasadne jest wymaganie od ucznia udziału w olimpiadach i konkursach.

Wobec powyższego konieczne jest dostosowanie statutowej regulacji do wymogów prawa poprzez uchylenie wyżej wymienionych postanowień.

Kwestionowane postanowienie Statutu: § 132 ust. 10.

„Ucieczka ze sprawdzianu i kartkówki przez ucznia traktowana jest jako odmowa odpowiedzi w formie pisemnej i równoznaczna z wystawieniem mu oceny niedostatecznej.”

Powyższe postanowienie jest wprost sprzeczne z art. 44b ust. 3 pkt 1 u.s.o. Na mocy tego przepisu nauczyciel może oceniać tylko osiągnięcia edukacyjne przewidziane w podstawie programowej i programie nauczania, dlatego bezzasadne jest wystawianie oceny niedostatecznej za samą nieobecność podczas lekcji na której przeprowadzana była praca pisemna, bowiem nie jest to osiągnięcie edukacyjne.

Wobec powyższego konieczne jest dostosowanie statutowej regulacji do wymogów prawa poprzez uchylenie wyżej wymienionego postanowienia.

Kwestionowane postanowienie Statutu: § 136 ust. 2

„Rada pedagogiczna może podjąć uchwałę o niepromowaniu do klasy programowo wyższej lub nieukończeniu szkoły przez ucznia, któremu co najmniej dwa razy z rzędu ustalono naganną roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania.”

Powyższe postanowienie jest rażąco sprzeczne z art. 44f ust. 9 pkt 2 u.s.o., na mocy którego niedopuszczalne jest uzależnianie kwestii promocji do klasy programowo wyższej lub ukończenia szkoły od oceny z zachowania.

Wobec powyższego konieczne jest dostosowanie statutowej regulacji do wymogów prawa poprzez uchylenie wyżej wymienionego postanowienia.

Inne:

W szkole istnieje regulamin korzystania z szafek szkolnych. Wskazać należy, iż nie jest dopuszczalne tworzenie norm regulujących prawa i obowiązki ucznia w przyjmowanych w bliżej nieokreślonym trybie aktach innych niż statut. Zgodnie bowiem z art. 98 ust. 1 pkt 17 u.p.o. prawa i obowiązki ucznia określone są w statucie. Niezależnie od powyższego, na marginesie należy również zauważyć, że powyższy regulamin zawiera przepisy niezgodne z prawem powszechnie obowiązującym.

Kwestionowany przepis Regulaminu korzystania z szafek szkolnych: rozdział II ust. 6

„Sprawca umyślnego uszkodzenia lub zniszczenia szkolnej szafki ponosi całkowity koszt związany z jej naprawą lub zakupem nowej”

Kwestia odpowiedzialności za zniszczenia jest uregulowana w art. 426 i 427 k.c. Szkoła nie może wprowadzać w tym zakresie własnych regulacji, które pozostają w sprzeczności z ustawą.

Kwestionowany przepis Regulaminu korzystania z szafek szkolnych: rozdział V ust. 1

„Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za rzeczy pozostawiane w szafkach szkolnych.”

Wyłączenie odpowiedzialności szkoły za rzeczy pozostawione w szafkach jest bezprawne. W momencie złożenia w szafce rzeczy przez ucznia następuje zawarcie dorozumianej umowy o przechowanie. Przepisy kompleksowo regulujące kwestie związane z tego rodzaju stosunkiem prawnym zawarte są w Kodeksie cywilnym i brak jest podstaw do normowania ich w aktach wewnętrznych. Na gruncie prawa powszechnie obowiązującego odpowiedzialność szkoły (organu prowadzącego) za rzeczy pozostawione przez uczniów w szafkach szkolnych nie jest natomiast wykluczona.

Wobec powyższego konieczne jest dostosowanie przeniesienie przepisów normujących prawa i obowiązki uczniów zawartych w Regulaminie korzystania z szafek szkolnych do Statutu szkoły, z pominięciem postanowień niezgodnych z prawem.

Uprzejmie prosimy o prowadzenie korespondencji w tej sprawie za pomocą środków komunikacji elektronicznej poprzez skrzynkę ePUAP Stowarzyszenia (/_SUS/domyslna), względnie drogą mailową (kontakt@umarlestatuty.pl). Jednocześnie informujemy, że zgodnie z art. 39¹ § 1 k.p.a. doręczanie pism w tej sprawie za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r.

**Stowarzyszenie
Umarłych
Statutów**

**Stowarzyszenie na rzecz Praworządności w Szkołach
„Stowarzyszenie Umarłych Statutów”**

kontakt@umarlestatuty.pl
KRS: 0000830651

o świadczeniu usług drogą elektroniczną jest dla organu obligatoryjne. Jednocześnie zwracamy się również z prośbą o nienadsyłanie pism w wersji papierowej.

ŁUKASZ KORZENIOWSKI

Prezes Zarządu

Pismo opracował: Jakub Królik

Pismo zaakceptował: Michał Bronicki